

En positiv udpegning

Hvorfor skal der nu udlægges områder til lokalisering af driftsbygninger og anlæg på store husdyrbrug i kommuneplanerne? Fordi det indgår Grøn Vækst, lyder den helt korte forklaring.

Af Hanne Gregersen

Det er ikke nyt, at der udpeges arealer til landbrugsdrift. Det er der blevet lige siden 1979, men frem til kommunalreformen lå opgaven i amtsregi.

Efter amternes død landede opgaven på de nye storkommuners bord, men det specielle twist i kommuneplan 2013 er, at der nu også skal udpeges områder til store husdyrbrug og fælles biogasanlæg i den fysiske planlægning. Eller sagt på anden vis: Når kommunerne øremærker arealanvendelsen i det åbne land, skal de inddrage bygningerne på de store husdyrbrug.

-Den helt korte begrundelse for det nye tiltag er den tidligere regerings Grøn Vækst-aftale, fortæller projektleder Helga Grønnegaard, Naturstyrelsen, og hun uddyber gerne.

-Med vedtagelsen af Grøn Vækst i 2010 ønskede VK-regeringen, at landbruget blev reguleret på lige fod med industrien. Derfor er landbrugsloven blevet liberaliseret, men det medfører også, at landbrugene – rent fysisk – kan vokse til dimensioner, der i højere grad end hidtil kan påvirke omgivelserne. Derfor fandt politikerne det hensigtsmæssigt, at kommunerne ud fra en samlet vurdering af arealinteresser udpegede områder, hvor de store bygningsanlæg kunne ligge.

Det må heller ikke glemmes, at samfundet i vid udstrækning betragter landskabet som fællesejede. Det betyder, at kommuneplanerne også skal understøtte fællesskabets krav om bl.a. uforstyrrede landskaber, natur og boligområder.

Særligt værdifulde landbrugsområder og lokalisering af store husdyrbrug?

Gevinsterne

Gevinsten for landbruget er, at landmænd i de udpegede områder kan forvente et positivt udgangspunkt, hvis de vil udvide eller etablere et større husdyrbrug, mener Helga Grønnegaard. Udpegningen omfatter de områder, hvor landbrugslets interesser vejer tungt ud fra en samlet interesseafvejning.

-Vi taler altså om en positiv udpegning til landbrugserhvervet, ikke om forbudszoner, pointerer hun.

Det er da også dén forståelse, der hersker i Landbrug & Fødevarer, som Naturstyrelsen har været i tæt dialog med undervejs i projektet ”Landbruget og landskabet i kommuneplanen”. Men positive

udpegninger eller ej, så giver det ikke landbruget frit spil. Diverse godkendelser, miljøtilladelser etc. skal stadig køres helt efter bogen, understreger Helga Grønnegaard.

- Og, tilføjer hun, - det er heller ikke sådan, at der ikke må drives landbrug uden for de udpegede områder. Men konkurrencen fra andre arealinteresser er større udenfor end indenfor udpegningen.

Helga Grønnegaard vurderer, at udpegningen kan rumme endnu en fordel for landbruget. Nemlig en politisk bevågenhed, fordi kommunen kan bruge udpegningen til at markere, at man ønsker at skabe vækst og jobs i landområderne.

Den anden side af bordet

På den kommunale side af bordet er opgaven ny. Det er dog ikke en planlægning, der adskiller væsentlig sig fra anden planlægning, som f. eks. lokalisering af vindmøller eller store biogasanlæg, mener Helga Grønnegaard. Naturstyrelsen har derfor ikke udarbejdet nogen nye redskaber til brug for den særlige landbrugsudpegning, men der er del forarbejder at tage af.

Naturstyrelsen har bl.a. sammen med NaturErhvervstyrelsen lavet en pjece om sammenhængende landbrugsplanlægning. Den beskriver i lettilgængelig form, hvordan planprocessen for en samlet landbrugsplanlægning kan gribes an ved hjælp af eksisterende redskaber. Desuden samler projektet, ”Landbruget og landskabet i kommuneplanen”, de første erfaringer fra eksempelkommuner, hvor de store husdyrbrug og fælles biogasanlæg indgår i den sammenhængende landbrugsplanlægning. Den viden og de værktøjer, som eksempelkommunerne har udviklet, er nu til rådighed for alle kommuner i forbindelse med kommuneplanrevisionen i 2013.

Endelig henviser Helga Nørgaard til, at de eksisterende jordbrugsanalyser er et godt redskab. Ud fra dem kan kommunerne se, hvilken type landbrug de har i dag, hvor de ligger, og om der er særligt gode lokaliteter i forhold til infrastruktur eller afstand fra byer. Suppleret med lokale datablade og ikke mindst dialog med landbruget skulle kommunerne være klædt på.

-Men viser det sig, at kommunerne har brug for andet og mere, ser vi på det, understreger Helga Grønnegaard. –Det er jo nyt for kommunerne at forholde sig til planlægning for store husdyrbrug og fælles biogasanlæg. Gennem de fremtidige revisioner af kommuneplanerne kan planlægningen yderligere justeres og styrkes. Vi er klar til dialog.